

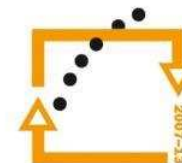
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Josef Kraus

Datum: 30.11.2011

Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová, Trnová 222, okres
Plzeň - sever

Šablona: IV/2 - Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji
matematické gramotnosti žáků základních škol

Číslo sady: 01

Název sady: Číslo a početní operace

Číslo DUM: 11

Název DUM: Římská čísla

Metodický list - anotace:

Žák se učí rozeznávat znaky římských číslic, porovnává s arabskými číslicemi, učí se používat a číst římská čísla, poznává výhody a nevýhody těchto čísel, na pracovních listech se učí sestavovat římská čísla.

Římská čísla

5. ročník IZŠaMŠ Trnová

Použití

- Římská čísla se používají tam, kde chceme číslo napsat jiným způsobem, než jsme zvyklí, mají starodávný výraz.

Kde je můžeme spatřit

- Fasády starodávných budov

Ciferníky hodin

VY_IV/2_inovace_sada01

Staré písemnosti

*Quænam fuerunt notæ Romæ
notum?*

I. 1.
V. 5.
X. 10.
L. 50.
C. 100.

D. D. I D. 500. *Quingenta.*
CX D. ∞. CI D. 1000. *XIX. Mille.*
h. 1 D. 5000. *Quingus millia.*
CM D. . CC D. 10000. *MIX. Decem millia.*
 . 1 D. 50000. *Quinquaginta millia.*
 . CCC D. 100000. *Centum millia.*
1 D. 500000. *Quingenta millia.*
CCCC D. . CCC D. 1000000. *Decies
centum millia.*

*Romani numeri non progrediuntur ultra decies centena
millia illa et cæ plura significare uolunt, duplicant notas; ut,*
∞. ∞. 2000.
CI D. CI D. CI D. 3000.
CI D. I D. 1500. ∞. D.

Výhody římských čísel

- Působí slavnostně
- Jsou na pohled velmi pěkná

Nevýhody římských čísel

- Jsou pomalu čitelná
- Nelze jimi napsat všechna čísla – pouze čísla do 4 000
- Trvá dlouho je napsat

Znaky římských čísel

Římsky	Arabsky
I	1
V	5
X	10
L	50
C	100
D	500
M	1000

Jak čísla tvořit

Římská čísla tvoříme tak, že píšeme znaky za sebe (vpravo) a jejich hodnoty sčítáme nebo je píšeme před již napsaný znak (vlevo) a pak jejich hodnoty odčítáme.

Vpravo můžeme psát nejvýše 3 stejné znaky, vlevo pouze 1 znak!!!!!!!!!!

I	1
II	2
III	3
IV	4
V	5
VI	6
VIII	8
IX	9

- *Autorem veškerého materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Kraus*